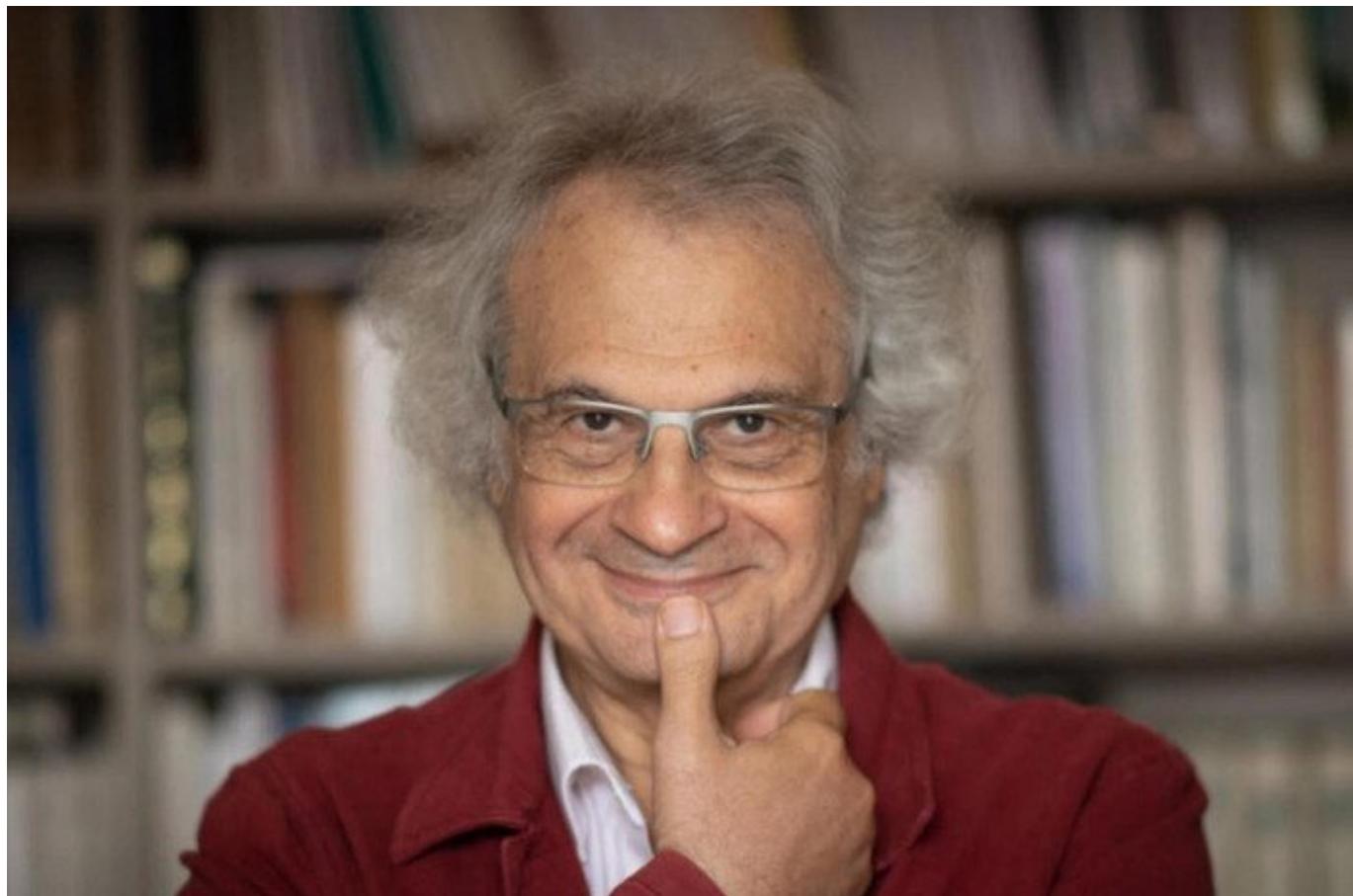

Lewanly Amin Maluf

Category: Edebi makalalar, Hekaýalar, Kitapcy, Romanlar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Lewanly Amin Maluf LIWANLY AMIN MALUF

«Geçmiş asla öli däl, hatda geçmiş hem däl»

Amin Malufdan başga hiç bir liwanly ýa-da belki-de hiç bir arap ýazyjysy Halyl Jebran ýaly halkara meşhurlыға yetip bilmedi. Tapawutly döwürde we şertlerde ýaşanam bolsa, bu iki ýazyjynyň gyzykly özür ýoly bar. Olaryň ikisi-de milli aýratynlyklardan we özlerini baglap duran zatlardan saplanyp, umumyadamzat ruhunda ýazdylar. ABŞ-da we Fransiýada ýaşap, dogduk depelerinden alysdadyklaryna garamazdan, kiçi ýaşlarda başdan geçiren we jikme-jikliklerinde älemin ululygynda dünýä açan kiçijik obasyndan we zulum astynda taşlap gaýtmaly bolan ýurdundan ruhlanyp ýazan eserlerini iñ gyzykly temalardan saýlap aldylar.

Amin Malufyň kyrk dile terjime edilen edebiýat dünýäsindäki

ornunyň ýene ýüz ýyldan soň nähili boljagyny bilmek üçin heniz ir bolsa-da, döwrüň problemalaryny orta atýan pikirleriniň ýany bilen ajaýyp romanlarynyňam belentden orun alandygyny aýdyp bolar.

Amin Maalouf

ROMAN

Afrikalı Leo

Çeviren: Sevim Rasa

Amin Malufyň ýazyjy hökmünde gymmatynyň ahlak krizisleriniň möwjemegi netijesinde garaýylarynyň sagdyndygy we hemmeler kynlaşdyryjy taryhy esasyň üstünde köwejekläp durka adamzadyň yza gaýdýandygy üçin duýýan gynanjynyň çuñlugu sebäpli artýandygyny aýtmaga milt edip biljek.

Şu aý Malufyň durmuşynda iki möhüm üýtgeşme bolup geçdi.

Biri 350 ýyllap dowam eden diliň goragçysy bolup gelen Fransuz akademiyasynyň hemişelik baş sekretarlygyna bellenmegini. Özem bu wezipe arabyň ýetip niljek simwoliki gymmaty bolan wezipedir.

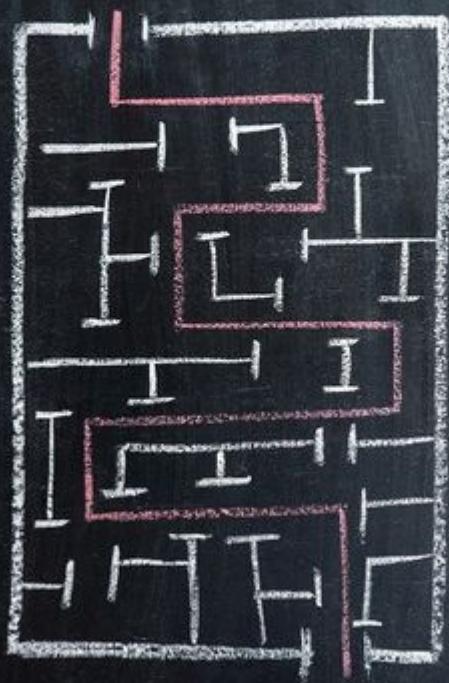
Ikinjisi bolsa, garaşylan täze «Dereksiz ýitenleriň labirinti: Günbatar we onuň duşmanlary» («Le labyrinthe des égarés: L'Occident et ses adversaires») kitabynyň çykmagy

Amin Maalouf

Labirent

Batı ve Hasımları

Çeviren: Ali Berkay

DENEME

kitapYKY.com
YAPI KREDİ YAYINLARI

Kitapda Ýewropanyň garşyma-garşy bolan halklaryndan söz

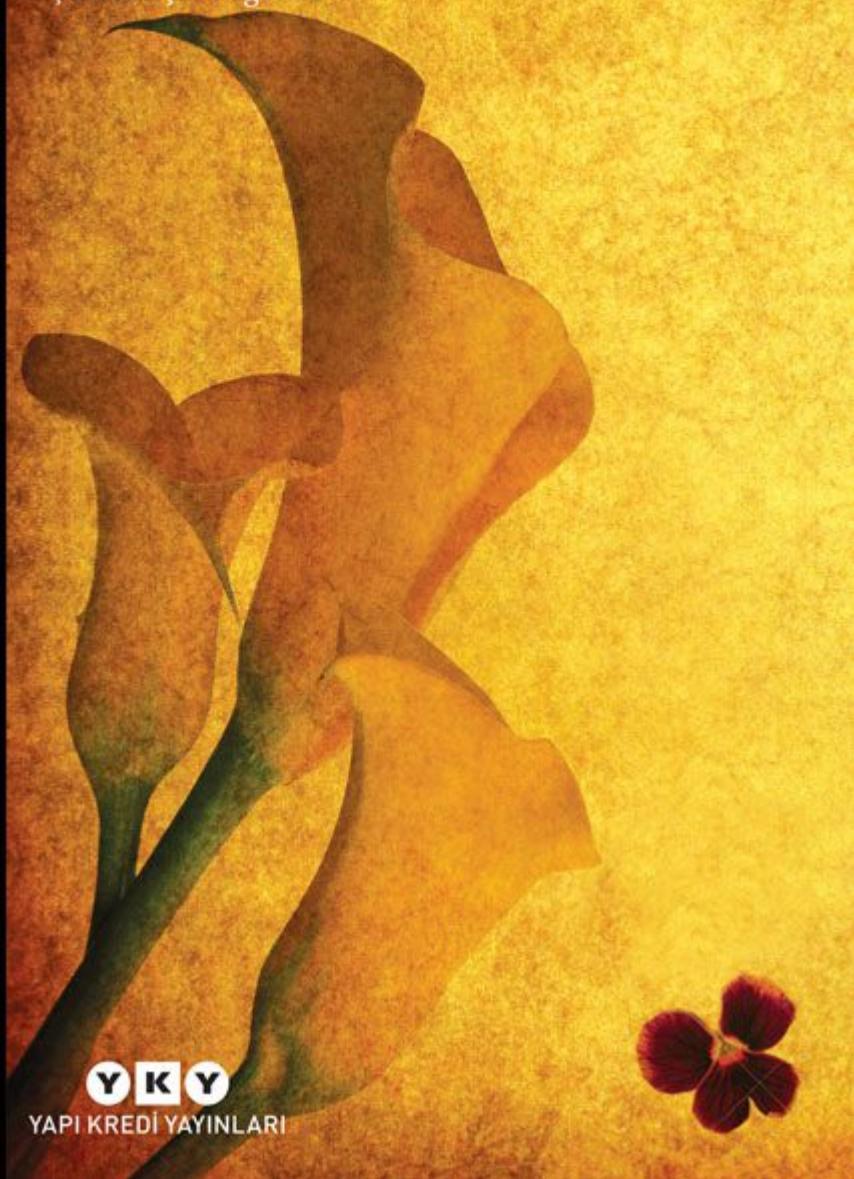
açylýar. Ilki Ýaponiýa, soñ Sowet Soýuzy, yzyndanam Hytaý bar. Iň soñunda Ýewropanyň ABŞ bilen gatnaşyklarynyň üstünde durup geçirip, ABŞ-nyň Ýewropanyň arkasynda durmagy, uruşlar bilen geçen ýyllardan soñ Günbataryň iň uly ýolgörkezijisi we ýer ýüzünüň supergúýji bolmagynyň gürrüni edilýär. Şu ýerde «Munuň Ýewropa nähili täsiri boldy?» diýen sorag ýuze çykýar. Malufyň stolynыň çekerinde häzirem çapa goýberilmän ýatan birgiden eseri bar. Ol ýazmagy gowy görýär, ýone çap etdirmäge gorkýar. Biriniň bu jogapkärçiligi boýnuna almagyna garaşýar.

Amin Maalouf

Tanios Kayası

ROMAN

Çeviren: İşık Ergüden

Jogapkär adam her sözünü oýlanyp-ölçerip aýdýar, bularyň agramynyň bardygyny, okyjylarynyň aýnasyna we ruhuna aralaşýan täsir döredýändigini bilyär.

Aýdyňlanma roluna özünü bagış eden intellektual adamlardan biri. Özem beýle adamlar indi juda seýrek duşýar.

Ilkinji gezek çagalarymyzyň we olardan soñ geljek çagalarymyzyň biziň ýasaýşymyz ýaly ýaşamajaklaryndan gorkýarys.

«Tanios gaýasynyň» awtory älemiň çepbe çöwrüljegini pikir edip, bu boýunça nämedir bir zatlary edesi gelýärdi.

Şonuň üçinem ol gürrüň bermegi halaýan hekaýalaryny bir gyra zyňyp, wagtyny «Ölüm howply milli aýratynlyklary» ýazmaga sarp etdi.

Copyrighted Material

VIOLENCE AND THE NEED TO BELONG

IN THE NAME OF
IDENTITY

AMIN MAALOUF

"This striking and pungent polemic is so searingly pertinent, it confirms that . . . the mass murder of September 11, while indelibly shocking, is not wholly surprising."

—TODD OLFMAN, *New York Times*

Fanatizmiň howpuny we dar jemgyýetleriň aňyrsynda öz galybyňa çekilme keseliniň güýçlenýändiguni duýýardы.

Kitap milli aýratynlyklaryň we olaryň eriş-argaq bolan problemalarynyň kesgitlenmeginde naýbaşy esere öwrüldi.

Amin Maluf Berlin diwarynyň ýykylmagynyň yzyndan ABŞ-nyň şeýle gymmatly pursaty tutup bilmändigi, borjuny ýerine ýetirmändigi we halklaryň parahatçylygyny gorap, adamlaryň durmuşyny howpsuz saklap biljek halkara gatnaşyklaryny ýola goýmandygy netijesine geldi. Şonuň üçinem ol «Otluçöpi köýen dünýäni» ýazdy we gözegçilik astyna alynmaly gorkunç haosy beýan etdi. Emma gaýgydyr gorkynyň arasynda hallan atýan planetany halas etmek üçin hiç kim aýaga galmadы.

Şeydibem ol Hantingtona we onuň erbet «medeniýetler çaknyşygy» teoriýasyna jogap edip «Siwilizasiýalaryň batmagyny» ýazdy.

Amin Maalouf

Uygarlıkların Batışı

Çeviren: Ali Berktaý

DENEME

YAPI KREDİ YAYINLARI

Dini häsiýetli çykyşlaryň artýandygyny, ýöne gözýetimde çaknyşygyň görünmeýändigini, gaýtam tersjne her medeniýetde medeniýetleriň parçalanmagynyň we dargamagynyň ýetip gelýändigini öñe sürdi:

«Agyrymyza çydasak müň ýaşamaly ýerine gelip ýetdik we herekete geçmesek bolmaýar».

Akylly-başly adamlaryň sözüne gulak gerip, howp zaňlaryny diňlemegiň ýerine sözde «azat dünýä» başky ýeten

üстүнликлериниң бады билen Ukrainianada уруша гirdi.
Amin Malufyň häzirki çap edilen kitabyны ýazmagynyň
aňyrsyndaky sebäbem şudy.

Maluf kitapda Ýewropanyň bu gorkunç uruşdan hem-de uly we
gorkunç çaknyşyklaryň çözgüdinde möhüm rol oýnamakdan ejiz
gelýändigini aýdýar.

Amin Malufyň geosyýasy temadan ýazan makalalary edil
romanlarynda bolşy ýaly liwanlydyr. Ol liwan köpdürliliginiň
we dost-dogan bolup agzybir ýaşamagyň altyn döwrüne gabat
gelipdi. Ýazyjy häzirem ýurdundaky problemanyň dini
meýillerden däl-de, ýaramaz hökümetden gelip çykýandygyna
ynanýar. Çünkü ol ýaş žurnalıst bolup işlän günlerini
küýseýär:

«Durmuşymyz diýseň gowudy. İsläp daňymy atyrýardym, emma ir
säher bilen işdeşlerimi bile garbanmaga we wagtymyzy hoş
geçirmäge çagyryardym. Dynç alyşa çykmagyň geregi ýokdy. Çünkü
günlerimiz basyş bilen däl-de, agaýana geçýärdi».

Amin Maalouf

Çivisi Çıkmış Dünya

Uygarlıklarımız Tükendiğinde

Çeviren: Orçun Turbay

OTNEME

YKY

Onuň Aýn er-Rummanedäki öýüniň penjiresiniň aşağında liwan
graždanlyk urşunyň birinji uçguny çykypdy.
Ilkinji gurbanlaryň berilen meşhur awtobusyny öz gözü bilen

görüpdi. Uzak wagtlap problemanyň köne we yzagalak sistemadan gelip çykýandygyny pikir edipdir, emma wagtyň geçmegini bilen dünýäniň çalt üýtgeýändigini we obasy Aýn el-Kabuda we Aýn er-Rummanede başdan geçirirenleriniň dünýäde giňden ýaýran teraktlaryň iň bärkije mysallarydygyny duýupdy.

Ine, şular ýaly öndümlı žurnalistlik garaýsy bilen elmydama täze maglumatlaryň yzyndan ylgan işeňñir we salyhatly Maluf ilki çagalygynda, soňra ýaşlygynda burnunyň aşagynda bolýan, görýän-eşidýän zatladyndan peýdalananmagy başardy.

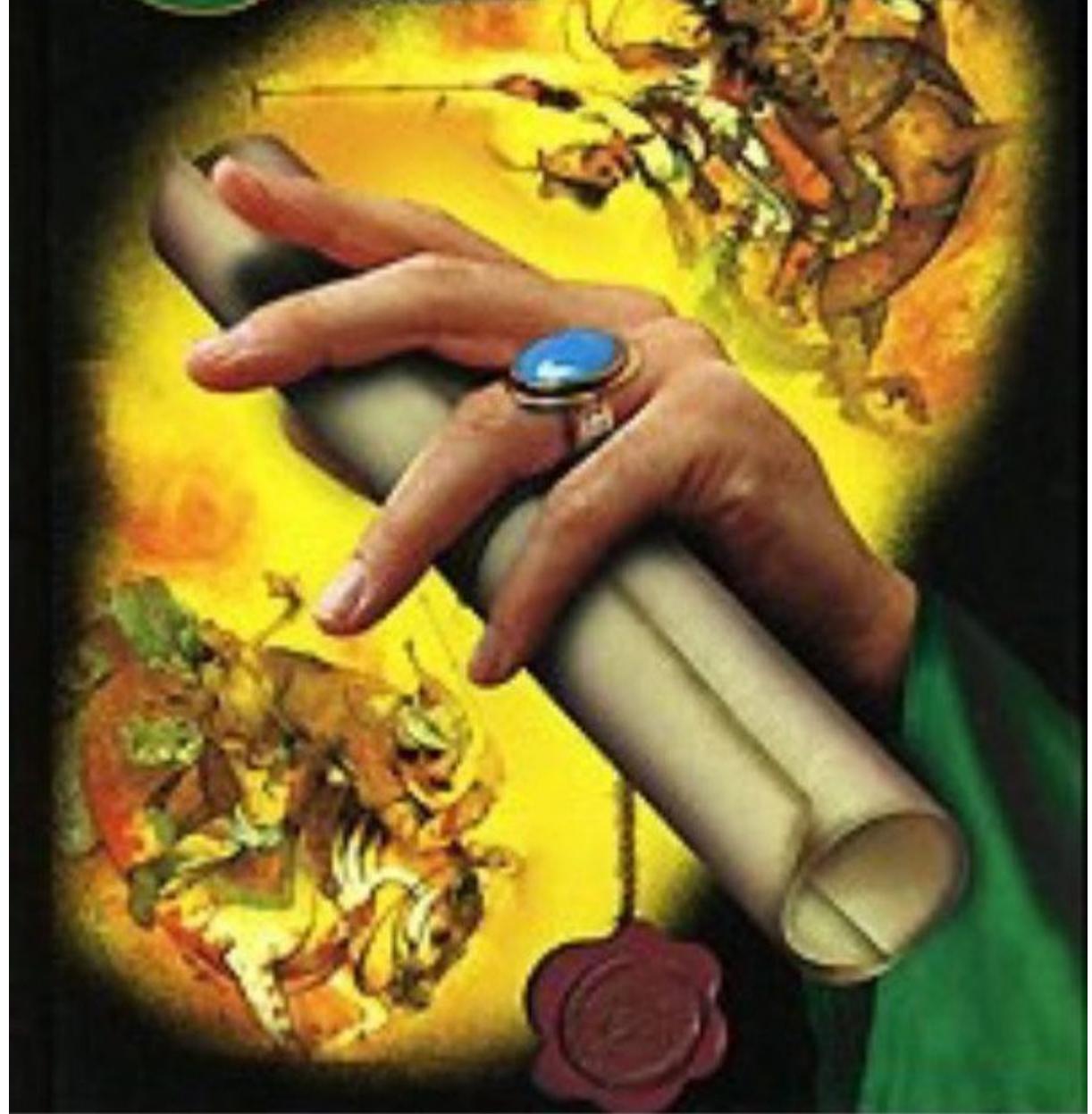
Geljege niýetlän pikirlerini we çeper fantaziýasyny şunuň üstünde gurdy. Maluf köplenç geljege seňrik ýygryp seretse-de, umyt penjirelerini ýapmagy ündemeýär.

Tahar Benžellun galamdaşy Malufyň «Ölümsizler akademiýasynyň» başyna geçme üstünligi barada aýdyp, şeýle diýýär: «Biz fransuz dilinde ýazýarys, emma ruhumyzy we çuňlugy gelen ýerimizden alýarys. Ol liwanly, men marokkoly. Biz kolonializmiň dilini saýlap aldyk we gaýgy-ünjülerimizi beýan etmek üçin muny kämilleşdirdik».

АМИН МААЛУФ

САМРКАНД

САЛАЛ ЗАГАДКАЛА
ИЗ КНИГ ОМОНО
ХАМБАСЫ

Stile we sýužete bap gelýän maglumaty gözleýän ýazyjy we jaýryk atan dünýäniň ünjüsini göterýän Amin Maluf döwletiň garamagyndaky mekdebi okap guitarandygyny we 15 ýaşyna çenli

diňe arap dilinde okandygyny aýdyp, «dünýä edebiýatyny-da diňe arap dilinde okarsym, öýümizde fransuz dilinde gürleşmezdik» diýýär.

Galyberse-de, Maluf ýerine sylag alan kese ýerli milli aýratynlyk goýmak üçin öz milli aýratynlygyndan bir zatlary kesip aýyrmaga synanyşmady.

Ol hemise liwan milli aýratynlygyna eýe çykdy we fransuz dilinde gürleyärkä-de liwan şiwesini saklady.

«R» harpyna belli-külli basyp, munuň ýerine fransuz şiwesine eýermeýändigini göreniňde onuň nirelidigini bilmezlik mümkün däl.

Maluf bu şiwesi bilen Molýeriň dilindäki goragçylaryň hojaýyna öwrüldi. Indi onuň döwründe 1936-njy ýyldan bări taýýarlanyp gelnen «Akademiýa sözlüğiniň» dokuzynjy neşiri çapdan çykar.

Maluf täze kitabynda Folkneriň şu täsirli sözünü ullanýar:

«Geçmiş asla öli däl, hatda geçmiş hem däl».

Sewsen EBTAH,

Liwan uniwersitetiniň Arap dili we edebiýaty bölümünüň professory.

Anna, 06.10.2023 ý. Edebi makalalar